ANUL IX No. 2611 EDIŢIA A TREIA JOUI 15 AUGUST 1896

NUMERUL 10 BANI

ABONAMENTELE

INCEP DE LA 1 ŞI 15 ALE FIE-CAREI LUN şi se plătesc tot-d'a-una înainte

In Bucureşti la Casa administraţieĭ
In Judeţe şi Streinătate prin mandate poştale
Un an în Ţară 30 Leĭ; în Streinătate 50 Le
Şase lunĭ 15 „ „ „ 25 „
Treĭ lunĭ 8 „ „ „ 13 „
Un număr în streinătate 20 banĭ

MANUSCRIPTELE NU SE INAPOIAZĂ

Adevěrul

Să te tereşti Romîne de cuiŭ strein în casă!
V. Alexandri

NUMERUL 10 BANI

ANUNCIURILE

In BUCUREŞTI şi JUDEŢE se primesc numa la ADMINISTRAŢIE

In STREINATATE, direct numaĭ la administraţie şi la toate Oficiile de Publicitate

Anunciurĭ la pag. IV . . . . 0,30 b. linia
„ „ „ III . . . . 2,— leĭ „
„ „ „ II . . . . 3,— „ „

Un număr vechiŭ 20 Banĭ

ADMINISTRATIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACTIA
PASAG. BĂNCEI NATIONALE (TELEFON No. 25)

INTERVIEW CU D. FERRIER.—MALAXITA

Odiosul trădător al românizmuluĭ

Am spus, şi nu pot îndestul sě o repet, că din reformele promise, în programul de la Iaşĭ din 1892, nicĭ una măcar nu a fost realizată.

Desfiinţarea cu desăvîrşire a impozituluĭ personal nu este încă ridicat de pe spinarea ţărănimeĭ.

Legea maximuluĭ, contra căreia naţionaliĭ-liberalĭ aŭ resculat capitala şi maĭ multe oraşe de reşedinţă ale judeţelor, stă încă şi astă-zĭ neclintită în sarcina contribuabililor îngenunchiaţĭ sub povara celor maĭ grele birurĭ.

Dacă şeful partiduluĭ nu era hotărât a desfiinţa aceste douĕ impozite, de ce a luat oare în opoziţie acest angajament faţă de ţară?

Această nepăsare constitue culmea unuĭ şarlatanism ne permis unuĭ om care să pretinde a fi *om de stat*.

Dar în fine aceste marĭ greşelĭ s'ar putea repara în sesiunea viitoare — 1896—97 — a Corpurilor legiuitoare; însă criminala trădare a sfinteĭ cauze a fraţilor noştrĭ de peste Munţĭ va rămânea ca un stigmat de ruşine şi de infamie pe fruntea luĭ Dim. A. Sturdza.

Unde e drapelul desfăşurat în 1894 de şeful partiduluĭ, care să pretindea şi naţional şi liberal? — El a fâlfâit mândru în sala Orfeŭ din Bucureştĭ, dar în urmă Dim. A Sturdza, pentru a obţine puterea, l'a sfâşieat, l'a scuipat şi l'a aruncat.

Pe murdarul drapel, care îl ţine astă-zĭ în mănele luĭ cinicul şi neruşinatul şef al partiduluĭ colectivist, staŭ scrise următoarele cuvinte, care constitue cea maĭ infamă trădare:— *Robirea a treĭ milioane de Românĭ sub jugul aziatic al Ungurilor, prin o nedreaptă împărţire a drepturilor cetăţeneştĭ în tot regatul sfîntuluĭ Ştefan.*

In Octomvrie 1894 dacă aveaĭ *un cap de gândit*, dacă aveaĭ *o inimă de simţit*, dacă aveaĭ *o voce de vorbit*, datoria ta era a fi convins că *chestiunea transilvăneană trebuie să fie cea mare şi cea maĭ principală a ta preocupare.*

Astă-zĭ, în August 1896, dacă natura te-a înzestrat cu aceste frumoase calităţĭ, trebue numaĭ de cât sě înţelegĭ că *în judecarea chestiuneĭ transilvănene sě nu uiţĭ că existenţa monarchieĭ austro-ungare este o necesitate pentru siguranţa statuluĭ român.* — Trebuĭe nu maĭ de cât sě fiĭ convins că *asupra acestuĭ punct nu a existat, nu există şi nu poate exista în ţară nicĭ o divergintă.*

Dim. A. Sturdza, acest pitic strîmt la cap şi mic la suflet, a înţeles că, pentru a pune măna pe putere, el trebue sě renege trecutul sěŭ, sě trădeze chestiunea transilvăneană.— Şi nu s'a sfiit a o face fără scrupul, fără pic de ruşine.

A început a transforma pe Bianu, pe Albini în instrumente oarbe ale luĭ; — a corupt pe Brote care şĭ-a făcut aniĭ de puşcărie la carĭ îl condamnase curtea de Sibiŭ, rěsfăţinduse pe stradele Bucureştilor, fără a sě gândi la tovarăşiĭ sěĭ de luptă carĭ zăceaŭ în temniţele ungureştĭ.

A venit rândul luĭ Lucaciŭ.

Sturdza şi Brote aŭ urzit o cursă nedemnă, în care a căzut ziarul *Tribuna*; nu a trecut mult timp, şi Lucaciŭ a consimţit a fi o uneltă docilă în toate aceste murdăriĭ.

Această ruşinoasă trădare a luĭ Lucaciŭ îmĭ aminteşte apreciarea dată de un ministru conservator asupra acestuĭ bătrân.

Acest ministru, ale căruĭ perspicacitate şi inteligenţă nu sunt contestate de nimenĭ, a dorit mult să cunoască pe Lucaciŭ. El a rugat pe un amic, prieten cu Lucaciŭ, să facă tot ce va şti pentru a-ĭ procura o întrevedere cu luptătorul de peste Munţĭ.

Intrevederea a avut loc; ea a durat maĭ bine de un ceas.—Intermediarul a întrebat a doua zi pe ministrul ce impresie ĭ-a făcut Lucaciŭ.

El a răspuns:—*Acest popă bătrân nu este de cât o canalie. Viitorul îmĭ va da dreptate.*

* * *

Neobositul luptător, doctorul Raţiu, putea-va oare salva valorosul organ *Tribuna* din murdarele ghiare ale acestor patru slugĭ plecate şefuluĭ partiduluĭ colectivist?

Putea-va oare grupa împrejurul sěŭ un mănunchiŭ de tinerĭ patrioţĭ, cu măreţe idealurĭ în inimă, pentru a duce o crâncenă luptă contra acestor indivizĭ maghiarizaţĭ de corupătorul Dim. A. Sturdza?

O doresc din toată inima!

Dar lupta va fi grea, căcĭ primul-ministru ungar Banffy are ca instrument supus ordinelor sale, pe Dim. A. Sturdza,

Odiosul trădător al Românizmuluĭ.

Alex. V. Beldimanŭ.

SATIRA ZILEI

Galaţul... plăteşte

Ciudat maĭ este şi norocul oraşuluĭ Galaţĭ. In tot-d'a-una el plăteşte şi în schimb nu are nimic.

Acum două-zecĭ de anĭ şĭ-a pus în gînd să aĭbă eguurĭ şi Cuconu Grigore Eliad, *meleonerul*, cum ficuse, cum dresese, ĭeşise cam prost la socoteala din urmă. Eguurile se dărîmaŭ şi totuşĭ Eliade cerea plata. A fost un proces celebru şi la urma urmeĭ Turcul... adică Galaţul a plătit, dar eguurile aŭ rămas maĭ puţin solide, ca punga antreprenoruluĭ.

Acum şĭ-a pus în cap să aĭbă tramwaĭ electric şi electricitate. Aceste două lucrărĭ nicĭ măcar n'aŭ început şi un proces de-abĭa nu s'a isprăvit şi altul începe. Va fi maĭ prost cum a fost cu eguurile. Oraşul Galaţĭ va plăti gloabă luĭ Georgi, va plăti faptul că Malaxa se certă cu Sechiari, dar nu va avea plăcerea ca în schimbul plăţeĭ să aĭbă lumină electrică şi tramwaĭ.

Nu-ĭ aşa că oraşul Galaţiĭ este un oraş cu noroc?

Lac.

Efectele cămătărieĭ

Toată ţara este îngrozită de pungăşiile cămătarilor. Pe feţele tuturor oamenilor cinstiţĭ se citeşte mulţumirea, că justiţia, îndemnată de presa independentă, a întreprins o goană serioasă în contra acestor jăfuitorĭ.

Agitaţiunea produsă în toată ţara prin urmărirea cămătarilor, apoĭ bucuria tuturora că în fine se va pune capăt despoĭereĭ, sînt cea maĭ bună dovadă că în Romînia cămătăria nu e ceva parţial, *ci o boală generală*, de care suferă întreaga noastră organizaţiune socială.

Nu este familie, nu este om în ţara aceasta, care să nu fi simţit, fie direct, fie prin rudele sale, tristele efecte ale cămătărieĭ.

De anĭ de zile ne plîngem mereŭ de o criză de banĭ din ce în ce crescîndă, falimentele aŭ ajuns atît de numeroase, în cît străinătatea se păzeşte ca de foc a maĭ acorda credit comercianţilor romînĭ; totul, industria, agricultura, comerciul, merg, pe zi ce trece, tot maĭ răŭ şi legislatoriĭ romînĭ, în loc de a pune degetul pe rană, votează în fie-ce an nouĭ legĭ comerciale în contra falimentelor, dar nu se gîndesc a lovi în cauza răuluĭ.

Nu legile carĭ protejează industria şi agricultura noastră saŭ legile contra falimentelor, vor distruge răul de care suferim, redîndu-ne creditul în străinătate.

Toate aceste legĭ, orĭ cît de bune ar fi ele, vor rămînea însă fără efect atîta timp cît cămătariĭ nesupăraţĭ de nimenĭ, îşĭ vor urma opera lor de distrugere.

Intre cauzele crizeĭ de banĭ, ale decădereĭ industrieĭ şi agricultureĭ noastre şi apoĭ ale falimentelor şi tuturor relelor în ţară, **cămătăria** ocupă primul loc.

Intr'adevăr, Romînia nu este o ţară săracă. Pentru mica noastră industrie avem banĭ indeajuns, şi dacă n'ar fi cămătariĭ, baniĭ în ţara n'ar trebui să fie cu mult maĭ scumpĭ de cît în Austria saŭ chĭar în Franţa.

Baniĭ fiind ĭeftinĭ, am putea avea fabricĭ, agricultura ar progresa, ĭar falimentele împuţinîndu-se, creditul nostru în străinătate ar avea partea la care naturalmente o ţară bogată ca Romînia, are drept.

Astă-zĭ însă, lucrurile staŭ cu totul alt-fel din cauza cămătarilor. Aceştia, deprinşĭ a lua două sute la sută de la ciocoĭ, cumulează şi retrag baniĭ din circulaţie, preferînd a-ĭ ţine în ladă o lună două, pentru ca punînd apoĭ mîna pe vre-un boĭeraş, să-l despoaĭe şi să cîştige de o sută de orĭ pe atîta cît ar fi luat dînd cu împrumut baniĭ unuĭ neguţător saŭ punîndu-ĭ într'o afacere onorabilă oare care.

De ce ar da cămătarul baniĭ săĭ cu douăspre-zece la sută unuĭ neguţător de mîna a doua, căcĭ ceĭ principalĭ nu plătesc nicĭ atît, cînd el poate lua, nesupărat de nimenĭ, sută la sută de la copiiĭ de boĭer?

La aceştia, pe lîngă marele profit, cămătariĭ maĭ aŭ şi siguranţa în moşiile şi ecareturile lor orĭ ale părinţilor lor; pe cînd la neguţătoriĭ micĭ dobîndă mare nu pot lua şi nicĭ siguranţa banilor nu o aŭ.

Fie-care din aceĭ carĭ aŭ banĭ, făcîndu-şĭ dar această socoteală, ajungem, ceea-ce astă-zĭ se şi întîmplă, ca baniĭ ţăreĭ să fie retraşĭ din circulaţie, ca neguţătorul şi agricultorul să nu găsească banĭ de cît cu dobînzĭ ruinătoare, ceea ce înmulţeşte zilnic numărul tot crescînd al falimentelor.

Cauza crizeĭ de banĭ, a neprogresăreĭ industrieĭ, a decădereĭ agricultureĭ, a falimentelor şi pierdereĭ creditul în străinătate este **în primul rînd camăta.**

O lege dar în contra cămăteĭ va pune în circulaţie baniĭ ţăreĭ acumulaţĭ în lăzile câtor-va, ne va lecui de criza de astă-zĭ şi ne va reda creditul în străinătate.

Diplom.

TIPURI

Don căpitan Moroiŭ

Asta-ĭ adevărat tip, *şi cu atît maĭ adevărat cu cît cînd-va ne-a fost tovarăş de* tip—*ar, redactînd un ziar*—Veteranul Armateĭ.

Don căpitan Moroiŭ, după cum îl arată titlul, din frageda copilărie a aparţinut armateĭ romîne, căreĭa aparţine şi acum în calitate de pensionar şi membru al societăţeĭ pensionarilor militarĭ.

Semnele D-sale caracteristice şi notele principale din viaţa sa sînt următoarele:

Este fondatorul lojilor masonice antisemite, şi în această calitate, a avut neînţelegerĭ şi procese cu rabiniĭ şi hahamiĭ. Are o pasiune nemăsurată pentru colecţionarea timbrelor poştale. In acest din urmă ipostas a avut oare-carĭ neplăcerĭ din partea parchetuluĭ care îl acuza că a vîndut mărcĭ falşificate. Căpitanul însă, întemeĭat pe buna sa credinţă, cum a învins la Plevna, a doborît şi în Bucureştĭ hidra semită care vroĭa să-l doboare.

S'a judecat cu Statul, sub colectivişti, pentru pensiunea sa şi a eşit şi din această afacere tot victorios. Procesul săŭ a făcut pe timpurĭ oare-care zgomot, zgomot din care de-abĭa a rămas un mic răsunet în urechile subscrisuluĭ.

Actualminte, căpitanul Moroiu s'a maĭ liniştit. Toată activitatea luĭ se mărgineşte în a-şĭ fuma pipa în cafeneaua oteluluĭ Bulevard şi a juca neterminabila partidă de şah şi domino cu Tonică Demetrescu şi alţĭ stîlpĭ aĭ pomeniteĭ cafenele.— In momente de odihnă reguleazǎ soarta Europeĭ în chipul cum se reguleazǎ şi la Fialkowski.

Periplizon.

Măsură necugetată

Nu-ĭ de ajuns să aĭ intenţiunea bună. Trebuĭe să vezĭ şi dacă măsura luată poate da roade bune. Aşa, D. Poni, văzînd că membriĭ corpuluĭ didactic rural, lasă mult de dorit în privinţa cunoştinţelor şi metodelor, a schimbat caracterul conferinţelor şcolare într'un fel de şcoală, în care învăţătorul să-şĭ împrospăteze bagagĭul săŭ didactic. Anul acesta, conferinţele învăţătorilor, carĭ aŭ început deja, vor avea de obĭect limba romînă şi matematicile.

Intenţiunea D-luĭ Poni este de sigur lăudabilă. Ea însă este insuficientă a remedia răul, de oare-ce aceste conferinţe nu pot fi utile pentru învăţătorĭ, de cît în cazul cînd ele ar fi prezidate şi conduse de profesorĭ cu cunoştinţe superioare, de oamenĭ carĭ s'aŭ specializat atît în pedagogie, cît şi în ramura învăţămîntuluĭ primar. Ce se întîmplă însă înfapt? Conferinţele sînt prezidate şi conduse de revizoriĭ şcolarĭ. Aceştĭ funcţionarĭ însă se recrutează ca toţĭ funcţionariĭ administrativĭ, nu după cunoştinţele şi meritele lor, ci din punctul de vedere al interesuluĭ electoral şi administrativ al guvernuluĭ. Revizorul este spionul ministruluĭ de interne şi al celuĭ de instrucţiune publică, menit să ţină în respect şi în ascultare pe învăţătoriĭ judeţuluĭ. In cele maĭ bune cazurĭ, el este un institutor şi — de! dacă nivelul cultural al învăţătorilor este foarte scăzut, şi acela al institutorilor nu este mult maĭ ridicat. Cu chipul de recrutare al revizorilor, conferinţele şcolare fiind prezidate de eĭ, ne întrebăm ce lucrurĭ şi cunoştinţe nouĭ vor aduce dînşiĭ, cînd poate înşi-şĭ eĭ aŭ nevoĭe de a fi examinaţĭ şi luminaţĭ?

Măsura D luĭ Poni va aduce roade bune numaĭ atuncĭ, cînd se vor lua măsurĭ ca aceste cursurĭ ale institutorilor să fie conduse de membri aĭ învăţămîntuluĭ, fie el secundar, fie el chĭar superior.

Altmintrelea, va fi ca şi în trecut. Conferinţele vor servi ca să îndeplinească o dispoziţiune legală, şi atîta tot.

C. M.

Zgomot zadarnic

De la cămătarĭ, s'a trecut la tripourĭ, la acele speluncĭ în care naivĭĭ, copiiĭ şi viţioşiĭ sânt jefuiţĭ de oamenĭĭ cu... carte. Poate nicăirĭ ca la noĭ, profesiunea de jucător de cărţĭ nu este maĭ producătoare şi maĭ sigură de impunitate.

Măsurile carĭ le ia parchetul sânt lăudabile.

Numaĭ din nefericire ele sânt menite a se face pe jumětate. Vor atinge tripourile de mâna a zecea şi vor lăsa nesupărate pe acele de mâna întâia, pe acele în carĭ *elita socială* îşĭ satisface trebuinţa de-a ucide timpul şi de-a încerca norocul.

Şi apoĭ, cine cunoaşte dedesubtul lucrurilor, poate fi sigur că nu se va putea face nimica. Ca şi casele de prostituţie clandestină, contra cărora nu s'a putut face nimic, şi tripourile vor rămâne neatinse, desfiinţate aicĭ şi reînfiinţate alăturĭ, sub ochiĭ poliţieĭ şi sub proteguirea eĭ. Oamenĭĭ carĭ ţin aceste localurĭ de despoiere, în tot-d'a-una sânt în bunele graţiĭ ale poliţieĭ, de multe orĭ servesc de agenţĭ secreţĭ şi în multe cazurĭ sânt siliţĭ a lăsa în mâna poliţieĭ, o parte din infamele lor beneficiĭ. Şi că aşa staŭ lucrurile, se dovedeşte prin faptul că aproape la toate descinderile făcute de parchet, nu s'a găsit nimic. Probabil că bine-voitoriĭ s'aŭ însărcinat să trimită vorba că: *vine procurorul*.

Pentru ochiĭ lumeĭ şi a gazetelor, se vor da de gât câţi-va pârliţĭ, se vor expulza ca acum doĭ anĭ de zile-doĭ, treĭ străinĭ jucătorĭ de cărţĭ de meserie, tăcerea apoĭ se va întinde şi tripourile, ca şi casele de prostituţie clandestină, vor funcţiona înainte, despoindu-se lumea sub protecţiunea poliţieĭ.

Sfinx.

Austria şi Rusia

Certele diplomatice.— Opunerea Englitereĭ.— Neînţelegerea.— Conlucrare periculoasă.

Certele diplomatice

Cabinetele din Viena şi Petersburg sînt astă-zĭ centrele împrejurul cărora se învîrteşte toată politica Europeĭ.

La Viena şi Petersburg se tratează în privinţa moduluĭ cum trebuĭe rezolvată chestiunea Orientuluĭ şi în special aceea a Creteĭ.

Constantinopole are astă-zĭ numaĭ importanţa punctuluĭ de unde pleacă revoluţiunea; căcĭ pacificarea Orientuluĭ nu maĭ depinde de Turcĭ, ea a trecut în sfera de acţiune a marilor state europene.

Austria şi Rusia,—cea d'intîĭa, ca reprezintantă a tripleĭ alianţe, şi a doua reprezintînd alianţa franco-rusă, şi amîndouă direct interesate în rezolvarea chestiuneĭ orientale,— caută mijlocul de pacificare a spiritelor.

Opunerea Englitereĭ

Orĭ cît s'ar munci însă Goluchovski şi Lobanof, eĭ nu pot face un singur pas înainte, fără concursul Englitereĭ, care are o forţă atît de mare în apele Mediteraneĭ.

Dar între Viena şi Petersburg de o parte şi Londra de alta, există o mare divergintă de ideĭ asupra interveniriĭ în Creta.

Pe cînd Austria şi Rusia ar dori ca printr'o intervenţiune energică pe lîngă insurgenţiĭ din Creta şi guvernul din Atena, silindu-ĭ să dezarmeze, să se pacifice spiritele şi apoĭ să li se acorde reforme; Englitera, din contra, cere ca Europa să intervină în mod energic şi cu ameninţărĭ de blocare, maĭ întîĭ la Constantinopole, şi silind pe Sultan să dea reformele cerute de Cretenĭ, să pacifice ast-fel spiritele Grecilor.

Neînţelegerea

Cabinetele din Londra, Viena şi Petersburg sînt dar de acord asupra mijloacelor, dar în divergintă asupra moduluĭ cum să fie întrebuinţate. Pe cînd Englitera apără pe Grecĭ şi pe Cretenĭ, Austria şi Rusia caută a proteja pe Turcĭ. De aci neînţelegerea care va avea, poate, cele maĭ dezastroase consecinţe.

Conlucrare periculoasă

De mare însemnătate însă, este conlucrarea Rusieĭ şi a Austrieĭ în chestiunea orientală. E curios de a vedea cum aceste două state, carĭ pînă maĭ erĭ eraŭ cele maĭ marĭ inimice, tocmaĭ din cauza intereselor cu totul contrariĭ în chestiunea orientală, astă-zĭ lucrează în deplin acord spre rezolvarea eĭ.

Această apropiere a Austrieĭ de Rusia ne aduce aminte evenimentele din 1795, cînd apropierea Rusieĭ de Austria a avut ca rezultat împărţirea Polonieĭ între aceste state şi Prusia.

Englitereĭ fiindu-ĭ teamă ca 1795 să nu se repete în Turcia, întrebuinţează toate mijloacele spre a împedica orĭ-ce înţelegere între dubla şi tripla alianţă.

Val.

Creditul în Romînia

Banca Naţională. Banca Romînieĭ.— Douĭ rivalĭ.—Casele de schimb.— Operaţiunile. Cîştigul.— Cămătariĭ.

Afacerea bandelor de cămătarĭ preocupînd mult publicul, am crezut nemerit să servim pentru azĭ cititorilor noştri oare-carĭ notiţe interesante în privinţa mişcăreĭ financiare a principalelor băncĭ şi case de schimb din Capitală.

Cum, poate, mulţĭ sînt străinĭ de această chestiune, credem că vor putea face îndată deosebirea din cele ce scrim — între aceste băncĭ şi case, carĭ nu servesc de cît pentru a ajuta la trebuinţă pe capitaliştiĭ comercianţĭ saŭ industriaşĭ, atuncĭ cînd afacerile lor se lovesc de vre-o criză saŭ vr'un alt eveniment neaşteptat—şi între bandele de cămătarĭ carĭ staŭ la pîndă ca tîlhariĭ pentru a atrage în cursele lor infame o mulţime de nenorocitĭ.

*

Iată cum funcţionează aceste băncĭ şi case de schimb:

Banca Naţională face împrumuturĭ pe depozite de titlurĭ de stat şi recunoscute de stat (lombard).

Cînd s'a constituit, împrumuturile eraŭ de 7 la sută, azĭ sînt de 6 la sută, ĭar acum un an, cînd a fost criza aceea generală, ele se urcaseră la 7 jum. la sută. Prin urmare dobînzele eĭ variază după mişcarea financiară din străinătate.

Pe lîngă sucursalele pe carĭ le avea la început, ea a înfiinţat şi agenţiĭ prin oraşele principale din ţară, carĭ natural lucrează în aceleaş condiţiunĭ ca şi Centrala.

Operaţiunele carĭ le face în ţară servesc maĭ mult pentru înleznirea comerţuluĭ. Ea lucrează maĭ mult cu străinătatea, de unde are cele maĭ marĭ profiturĭ.

Poliţele comercianţilor se scomptează la Bancă cu 5 la sută, numaĭ cînd sînt girate de alţĭ douĭ comercianţĭ cunoscuţĭ ca solvabilĭ şi în bunele graţiĭ ale *Oculteĭ*.

*

O însemnată casă de schimb e Banca Romînieĭ, al căruĭ capital de constituire este un capital engiez.

Aci dobînda nu e stipulată, cum e la Banca Naţională, ci convenţională.

Operaţiunile acesteĭ băncĭ sînt colosale, din cauza latitudineĭ pe care direcţia o are de a angaja capitalurĭ şi a stabili dobînzile.

Formalităţile pentru împrumuturĭ sînt foarte lesnicĭoase, ast-fel că este destul ca direcţia să fie convinsă că solicitatorul e solvabil, pentru a-l împrumuta cu sume orĭ-cît de marĭ,— în tot cazul însă, astă-zĭ, dobînzile nu sînt maĭ scăzute de 12 la sută.

Din această cauză, puţina elită socială dă maĭ mult năvală la această Bancă, unde poate găsi cu înlesnire orĭ-ce sumă fără multe formalităţĭ.

*

Inainte de constituirea BănceĭNaţionale, şi Statul se servĭa de această bancă ca intermediară pentru orĭ-ce plăţĭ de făcut în străinătate.

Se înţelege că era enorm cîştigul eĭ.

Dar îndată ce s'a constituit Banca Naţională, Statul şĭ-a retras de acolo toate anuităţile, rentele, etc., ce le avea, ĭar Banca Romînieĭ a rămas numaĭ cu afacerile particulare.

Din această cauză, o mare rivalitate s'a iscat între aceasta şi Banca Naţională, cea d'intîĭa căutînd prin toate mijloacele să deprecieze pe Banca Naţională, atît în străinătate cît şi în ţară.

Ast-fel, prin agenţiĭ săĭ a făcut pe la sate ca ţăraniĭ şi chĭar mulţĭ oamenĭ maĭ culţĭ să considere biletele de bancă — ca fără valoare şi să primească numaĭ argint, crezînd că prin mijlocul acesta vor reuşi a face ca biletele de 20, 100 şi 1000 de leĭ să nu maĭ aĭbă nicĭ un curs pe piaţă.

Dar n'a reuşit.

*

O altă încercare,—de asemenea neizbutită— a fost că a strîns un stok mare de bilete, cu care apoĭ s'a prezintat la un moment priincĭos eĭ la Banca Naţională pentru a-ĭ da argint, crezînd că aceasta, neposedînd atîta argint cîte bilete se aduseseră pentru schimb, va putea fi izbită.

Administraţia Bănceĭ a daĭ atuncĭ ordin ca schimbul de argint să se facă la 3 ghişete de odată, ĭar nu la unul numaĭ, cum se făcea de obiceiŭ.

Operaţiunele aŭ durat vre-o săptămînă— şi Banca Romînieĭ şĭ-a văzut intenţiile sfărîmate.

Asemenea încercărĭ s'aŭ maĭ repetat de vre-o cîte-va orĭ, fără ca Banca — aşa zisă a Romînieĭ—să-şĭ fi putut atinge scopul.

*

Acum un an s'a înfiinţat o bancă a unuĭ consorţiŭ de capitalişti, numită *Speranţa*, care îşĭ are sediul în pasagiul Bănceĭ Naţionale şi care împrumută maximum cu 15% şi 16%.

Afară de aceasta, sînt o mulţime de case de schimb, carĭ fac operaţiunĭ fie pe depozite, fie pe încrederea persoanelor cunoscute cu procente carĭ variază între 15%—20%.

Imprumuturile se fac saŭ prin samsarĭ carĭ fac primele propunerĭ şi pe urmă solicitatorul se înţelege cu casa, şi face împrumutul dorit după înţelegerea avută, saŭ se fac direct.

Aceste băncĭ nu daŭ însă nicĭ cea maĭ mică sumă pe ipotecĭ saŭ acte de vînzare, ci pur şi simplu pe poliţe girate de persoane cunoscute foarte de aproape ca solvabile, de casa care împrumută.

Aceste polițe sînt girate la rîndul lor de acești bancheri și apoi depuse la Banca Romîniei saŭ la banca Națională. Diferența de interes constitue cîștigul caseĭ.

După cum se vede, sînt destule băncĭ și case de schimb unde omul serios și solvabil la nevoie poate să găsească o sumă de banĭ, fără a avea nevoie să alerge la sprijinul cămătarilor, carĭ nu sînt de cît niște hoțĭ în toată puterea cuvîntuluĭ.

*

Ar fi de vorbit maĭ mult asupra faptuluĭ cum la marile instituțiĭ de credit, de multe orĭ cămătariĭ aŭ succesul mult maĭ liber, de cît neguțătoriĭ și proprietariĭ cinstițĭ. Grație aceșteĭ condamnabile bune-voințĭ, cămătariĭ pot să-șĭ procure capitalurĭ cu procente relativ micĭ, pe carĭ apoĭ le plasează cu interese uzurariĭ de 30, 40 șĭ 50 la sută. In acest chip, cîștigurile sînt colosale și cea maĭ sigură și maĭ productivă operațiune este de-a împrumuta banĭ cu 10 la sută și a-ĭ plasa cu un cîștig de 20, 30 și 40 la sută.

Vip.

CRONICA JUDICIARA

Un țigan, o cloșcă și Parthenie

Zicătoarea spune că hoțul dibaciŭ fură oul de sub cloșcă. Manea Gheorghe, de profesiune *emancipat*, zice procesul-verbal al comisaruluĭ respectiv, a făcut lucrurile maĭ deplin: el a furat și cloșca și puiĭ, carĭ eraŭ încă în stare de ouă.

In adevăr, în seara de 11 Maiŭ, pe cînd noaptea era înaintată și dalba lună nu maĭ lumina, Manea Gheorghe, umbla prin împrejurimile Mitropolieĭ, dînd tîrcoale pe lîngă coțețele găinelor. Din nefericire, cîiniĭ, acești cerberĭ domesticĭ, luaŭ la fugă pe nefericitul țigan, care avea toate dispozițiunile și bunele intențiunĭ ca să *inventarieze* vre-o pasăre.

Din strada Poĭetuluĭ, te poțĭ urca în curtea Mitropolieĭ, și țiganul, evlavios cum este orĭ și ce baragladină și mare admirator al luĭ Ghenadie, a fost dintr'o singură resuflătură în grădina Mitropolieĭ și se uĭta duĭos la ferestrele fostuluĭ mitropolit.

Cînd reveria era maĭ adîncă, de odată se auzi un zgomot dintr'un tufiș. Manea se apleacă la pămînt, ascultă și o! bucurie, o! glas dulce! aude codcădăcitul uneĭ găinĭ. S'a apropiat binișor și a și pus mîna pe pasărea luĭ D-zeŭ. A maĭ tras cu mîna pe pămînt și a dat de zece ouă. Găina era cloșcă și țiganul, în ferbintea luĭ imaginațiune, deja vedea puiĭ eșind din ouă, mergînd în jurul fericiteĭ mame, apoĭ—puiĭ devenind găinĭ și cocoșĭ, și prăsindu-se—el se vedea deja precupeț de paserĭ, mergînd cu coșul în piață și adunînd banĭ albĭ pentru zile negre.

Din reverie însă un zgomot îl scoase. Găina cîrîĭa disperată—și acum cîrîĭa și țiganul strîns de gît de un om îmbrăcat în negru. Era Parthenie care și el căuta chipul cum o să pătrundă în apartamentul fostuluĭ mitropolit, ca să *inventarieze* ceva. Din mîna luĭ Parthenie, Manea Gheoghe, a ajuns pe mîna gardistuluĭ și de aicĭ dus la secția respectivă, la poliție, la Văcăreștĭ și maĭ apoĭ la judecătoria de gîlceavă. Acolo, după o lună de dețențiune preventivă, țiganul s'a văzut osîndit la zece zile de pușcărie, — lucru care de sigur nu l-a lecuit de dragostea găinilor.

Chițibuș.

Luptele între Turcĭ și Bulgarĭ

SOFIA, 13 August.—Ministrul de războiŭ a primit un raport, prin care se anunță că în dimineața zileĭ de 23 August, un detașament de trupe turceștĭ ajutat de baș-buzucĭ, a atacat un post bulgar la sud de Filipopolĭ. Impușcările ținură cincĭ ore; apoĭ Turciĭ se retrăseră, lăsînd maĭ mulțĭ morțĭ pe teritoriul bulgar. Atacul, reînceput după amiazĭ, a fost fără rezultat. De la Filipopolĭ aŭ fost trimise două companiĭ, la locul lupteĭ.

Ministerul de războiŭ a cerut de urgență ministruluĭ de externe, să repete la Poartă observațiunile sale, pentru ca guvernul ottoman să dea ordine severe trupelor sale de la frontieră, avînd în vedere că posturile bulgare aŭ primit ordin strict să facă foc asupra orĭ-căru soldat turc, care ar apare dincoace de frontieră.

SOFIA, 13 August. — Generalul Ivanow, șef de stat-major, făcînd interimul ministeruluĭ de războĭ, a plecat la mănăstirea Rilo, în în urma uneĭ invitațiĭ a Prințuluĭ. Chemarea generaluluĭ Ivanow, a produs oare-care efect în cercurile militare, de oare-ce este considerat ca un candidat la ministerul de războĭ.

Se crede însă că această chiemare este în legătură cu dispozițiunile ce trebuĭesc luate în vederea manevrelor, carĭ vor începe în primele zile ale luĭ Septembrie, și în vederea situațiuneĭ de nesuferit la frontieră.

CRONICA

Cum devine

Gazeta luĭ Nădejde a luat apărarea cămătarilor din Capitală, fiind-că e vorba și de *Marc...* ulescu; Avramescu crede și acuma că e maĭ bine să ĭa cine-va camătă de cît să-l ĭa de guler procurorul; ĭar eŭ cer voĭe directoruluĭ meŭ, D. A. V. Beldiman, să cred că D. Sturdza, cînd a rostit faĭmoasa sa frază cu *capul de gîndit, inima de simțit și vocea de vorbit*, nu s'a gîndit de cît la alțiĭ,— și ĭată pentru ce:

1) D. Sturdza are cap... de maĭmuță;

2) D. Sturdza are inima... cît aluna prăjită;

3) D. Sturdza are voce... dar nu știe ungurește.

După asta, printr'o ciudată asociație de ideĭ, îmĭ amintesc dezolarea unuĭ încăpățînat, care voia să-șĭ învețe porcul să mănînce cu furculița...

Bac.

Din Romanațĭ

(Corespondență particulară a *Adevĕruluĭ*)

Un agent model

Zilnic avem de înregistrat fapte ilegale și scandaloase comise de Rădulescu, agentul de cultură de la regia tutunurilor.

Acum cîte-va zile, agentul în cestiune, a concentrat, la o baltă, din comuna Cĭoroĭul, pe toțĭ verificatoriĭ, și le-a dat ordin să-ĭ prindă pește. Bieții funcționarĭ, ne maĭ știind ce să facă, aŭ trebuit să înoate în acea baltă o jumătate de zi, și să sufere toate batjocurile din partea șefuluĭ lor.

Discursul moștecesc

Rădulescu, văzînd că unele din faptele sale aŭ fost denunțate, a chemat la reședință personalul verificatorilor și a ținut următorul logos, menit a-l trece la posteritate:

„Dom'lor,... am auzitără că uniĭ din voĭ nu s'a mulțămitără cu pîinea regieĭ; dacă nu vă place, plecațĭ; nouă nu ne pasă de D-voastră!"

„Am maĭ auzitără că m'ațĭ datără și la găzeturĭ, ca pă Don Șendroiu".

„O să iaŭ *măsurĭ de rigoare în contra voastră*, las'! las'!"

Ce zice D. Protopopescu?

Fața cu faptele compromițătoare, pe carĭ le comite agentul Rădulescu, și fiind dat, că el n'are nicĭ atestatul de absolvire a cursuluĭ primar, întrebăm pe D. Protopopescu, *dacă numitul funcționar merită funcțiunea ce i s'a dat și 400 leĭ salariŭ pe lună.*

De ale serviciuluĭ sanitar

In deobște este cunoscut faptul, cum că cea maĭ mare parte a medicilor de plășĭ, de și sînt destul de bine plătițĭ din budgetul statuluĭ, nu aduc maĭ nicĭ un serviciŭ populațiuneĭ rurale. Eĭ consideră ca o înjosire dacă ar intra în casele sărăcăcĭoase și pline de mizerie ale țăranilor noștri. De aceea, cea maĭ mare parte a acestor doctorĭ, se mulțumesc cu vizitarea localuluĭ de primărie și cu dresarea prescriptuluĭ-verbal mincinos, prin care se constată că țărănimea înoată în *sănătate* și *bună stare igienică* (?)

O fericită excepțiune, o face D. dr. Bartolomeu, medicul plășeĭ Oltețul Oltul de sus. Acest doctor, însoțit în tot timpul de cutia cu medicamente, intră prin bordeele sătenilor, le dă medicamente și sfaturĭ igienice.

E de dorit a vedea mulțĭ doctorĭ ca D. Bartolomeu.

Pentru D. Poni

In vederea conferințelor didactice din acest an, mulțĭ din dascăliĭ carĭ se ocupă cu speculile neomenoase, caută să se sustragă de a maĭ participa la conferințe.

Pentru acest scop eĭ uzează de niște certificate medicale false, pe care le improvizează diferițĭ medicĭ și le vînd cu cîte 5 leĭ bucata. In baza unor asemenea certificate, mulțĭ dascălĭ obțin congediĭ, pe timpul conferințelor, numaĭ ca să 'șĭ vadă de afacerile lor.

Silvas...

Din Orient

CONSTANTINOPOLE, 13 August.— Poarta a primit în genere propunerile ambasadorilor. Ministrul de externe n'a terminat încă negocierile.

ATENA, 13 August.— Creștiniĭ aŭ nimicit maĭ multe sate în districtul Herakleion. Musulmaniĭ înarmațĭ, nefiind în stare de a menține ordinea, aŭ părăsit Herakleionul.

BULETIN ATMOSFERIC

București, 10 August, 12 ore ziua.

Inălțimea barometrică la	0°.754.8
Temperatura aeruluĭ	C° 28.°0
Vîntul slab de la SE	
Starea ceruluĭ: senin.	
Temperatura maximă de erĭ	30°
» minimă de azĭ	14°
Temperatura a variat la noĭ între 32° și 8°.	

Timpul liniștit și frumos se menține și astă-zĭ. Temperatura s'a ridicat binișor în toată țara. Presiunea atmosferică s'a coborît în mijlociŭ cu 2 milimetri în toată țara. In Muntenia timpul maĭ călduros ca în Moldova.

Astă-zĭ frumos și liniștit.

INFORMAȚIUNI

INTERIOARE

Bandele de cămătarĭ

M. Abramovicĭ

Din mulțimea cămătarilor Capitaleĭ, putem cita și pe *M. Abramovicĭ*. Acesta șĭ-a început cariera de cămătar acum cîțĭ-va anĭ, cu marele capital de *o mie de leĭ*. Astă-zĭ e om de peste *o sută de miĭ de leĭ*, cu toate că duce o viață destul de lucsoasă.

Abramovicĭ nicĭ biuroŭ nu are, pentru a nu plăti dările către stat, și stă toată ziua prin cafenele, unde samsariĭ îĭ aduc victimele.

Acesta face afacerĭ micĭ. El nu dă maĭ mult de 2—300 leĭ, dar pentru **200 leĭ pe o lună de zile, ĭa o poliță de 300,** ceea ce face nu maĭ puțin de cît **șase sute la sută pe an.**

Julius Blumenfeld

Acest cămătar, cu biuroul în strada Zarafĭ, și care pînă acum treĭ anĭ vindea papucĭ în piață, a ajuns de pe urma cămătărieĭ să aĭbă caĭ și trăsură.

Blumenfeld are specialitatea cămătărieĭ pe amanetură și jupoaĭe ca în codru.

Cînd vre-un nenorocit intră în ghĭarele luĭ Blumenfeld, nu maĭ scapă de cît sărac lipit. Amanetul depus la Blumenfeld, e tot-d'a-una pĭerdut, căcĭ în treĭ lunĭ plătești ca dobîndă de zece orĭ baniĭ ce-țĭ dă, așa că cine-va nu maĭ poate ajunge să-șĭ retragă amanetul depus.

Jacques

In calea Victorieĭ, peste drum de hotelul Bulevard, trecătoriĭ pot vedea firma unuĭ alt cămătar anume Jacques.

Victimele acestuĭa sînt nenumărate. Nu facĭ un pas în Bucureștĭ ca să nu daĭ peste persoane din toate clasele sociale, carĭ aŭ fost pîlrite de acest Jacques. Funcționarĭ, ofițerĭ, micĭ comercianțĭ, gazetarĭ, profesorĭ și polițiștĭ, toțĭ aŭ trecut prin ghĭarele luĭ Jacques. Acel care a călcat o dată în biuroul luĭ Jacques este sigur că nu va eși teafăr.

Dobîndă cu toptanul

Luĭ Jacques nu îĭ plac socotelĭ multe; el îțĭ cere dobîndă cu toptanul. Iĭ cerĭ bună-oară o sută de leĭ pentru o lună, contra unuĭ amanet în valoare de treĭ sute. Ițĭ dă îndată parale, dar pe lîngă că trebuĭe să ĭ iscăleștĭ un act de vînzare pentru obĭectul depus, maĭ iscăleștĭ și o poliță de o sută de leĭ; ĭar în numerar îțĭ dă numaĭ șapte-zecĭ de leĭ, căcĭ restul de treĭ-zecĭ de leĭ e dobînda pe o lună. Aceasta dobîndă nu e maĭ mare de cît **cincĭ sute cincĭ zecĭ la sută;** ĭar incercîndu-te să retragĭ amanetul, îțĭ face atîtea greutățĭ, în cît lașĭ pĭerduțĭ și aceștĭ treĭ sute de leĭ; așa că pentru **șapte-zecĭ de leĭ primițĭ, aĭ plătit în șase lunĭ una sută opt-zecĭ de leĭ dobîndă, apoĭ treĭ sute de leĭ valoarea obĭectuluĭ amanetat; în total decĭ, pentru 70 de leĭ, plăteștĭ, în șase lunĭ, 480 leĭ.**

R.

D. Vasiliu, judecător de instrucție, care instrueşte afacerea furtuluĭ de la Finance, a dispus a nu se da preveniților Florescu și Petrescu, altă hrană, de cît cea comună tuturor arestaților.

Aceasta ca o măsură de precauțiune, pentru a se împĭedeca orĭ ce comunicare a preveniților cu persoanele de-afară, carĭ le-ar procura hrană.

In contra aceșteĭ măsurĭ însă, rudele arestaților vor reclama astă-zĭ ministruluĭ de interne.

Starețul Procopie de la mănăstirea Căldărușani, este citat astă-zĭ din noŭ la cabinetul judeluĭ de instrucție, în afacerea fostuluĭ mitropolit.

D. Vasiliu, care instruește această afacere interminabilă, ține întreg dosarul afacereĭ acasă la D-sa, păstrîndu-l în cel maĭ mare secret.

Afacerea din Galațĭ în consiliul de miniștri

Erĭ după amĭază s'a ținut la ministerul de interne un consiliŭ de miniștri, sub președenția D-luĭ Sturdza.

Aŭ luat parte D-niĭ Cantacuzino, Poni, Palladi și Budișteanu.

*

Chestiunea care a preocupat maĭ mult consiliul, a fost afacerea de la primăria din Galațĭ.

Din cele ce aŭ putut transpira, rezultă că guvernul a recunoscut în fine că, situația din Galațĭ nu maĭ poate dăĭnui, atît din cauza ostilitățeĭ consilierilor față cu primarul Malaxa, cît și din cauza hotărîreĭ luată de Georgi de a da în judecată întreg consiliul comunal.

*

Discuția se zice că a fost foarte animată.

Pentru a eși din încurcătură, ni se afirmă că guvernul ar fi luat următoarele hotărîrĭ în acest consiliŭ:

Retragerea luĭ Malaxa din fruntea comuneĭ și alegerea altuĭ primar care ar putea împăca spiritele atît de agitate, din localitate; a se considera ca demisionațĭ consilieriĭ carĭ aŭ refuzat să ĭa parte pînă acum la consiliŭ, și alegerea a'tora în locul lor, carĭ ar fi devotațĭ guvernuluĭ.

*

Cu chipul acesta, guvernul crede că nu numaĭ va pune capăt agitațieĭ, dar va putea scăpa și de procesul Georgi, care amenință financele comuneĭ Galațĭ.

*

Lucrul se zice că s'a aranjat ast-fel, în cît chestiunile cu privire la tramvaĭ, rezolvate de actualul consiliŭ și anulate prin decizia ministerială, să fie aduse din noŭ în discuție pentru a fi rezolvate în sens favorabil și pentru o parte și pentru alta.

*

Afară de aceasta s'a discutat și asupra planurilor pentru ornamentarea Capitaleĭ, cu ocazia venireĭ împăratuluĭ Frantz-Iosef, modificînd unele puncte din proiect.

Consiliul a durat pînă la orele patru și jumătate.

Alaltă-seară, D. prim-procuror Hamangiu, a confiscat maĭ multe registre de la cîțĭ va bancherĭ, pentru a le supune unuĭ control.

Cu executarea aceșteĭ operațiunĭ a fost însărcinat, din oficiŭ, D. Adolf Ștern.

Primarul Malaxa a sosit erĭ în Bucureștĭ, fiind chĭemat telegrafic de către D. Cantacuzino, ministru ad-interim la interne.

Această chĭemare este în strînsă legătură cu apropiata retragere a primaruluĭ Malaxa.

Nouĭ descoperirĭ în afacerea cămătarilor

Se știe că D. locot. Sturdza, unul din victimele samsarilor-cămătarĭ, a sosit alaltă-seară în Capitală, venind din Stutgard, pentru a destăĭnui spoliațiunile ce a suferit de la uniĭ cămătarĭ pe timpul cînd era minor.

Erĭ, D. Sturdza, însoțit de D. locot. Răceanu și sub-locotenent Cernătescu, s'aŭ prezintat la parchet

BURSA DIN BUCURESCI

Cursul de la 10 (18) August 1896

5% Renta r. p.	102 1/4	Ac. B. Agricole	—
5% Renta am.	100 3/4	Dacia-România	—
5% » (92—93)	99 1/2	Naționala	—
5% » am.	99 1/2	Patria	—
6% Obl. rur.	101 3/8	Construcții	—
Pensiunĭ	293	SCHIMB	
5% Obl. c. Buc.	95 1/4	Londra	25.21 1/4 20 1/2
5% » (1890)	96 1/4	Paris	100.15.10
5% Fonc. rur.	92 1/8	Viena	211.10 1/2
5% » urb.	88 5/8	Berlin	123.65.55
5% » »	—	Belgia	99.25
5% » » Iașĭ	82 1/2	Scont B. a.	5
5% Obl. bazalt	—	Avans. » »	6
Banca Nat.	—	» C. dep.	5 1/2

Dezvăluirile

D. Sturdza a făcut și D-sa destăĭnuirile în scris. D-sa a arătat pe larg cum a fost exploatat de către cămătariĭ Cociu și Jean Avramescu, de Weintraub, Zentler și de Ciurcu.

Dobînzile ce numițiĭ spoliatorĭ le-aŭ luat D-luĭ Sturdza sînt excesiv de marĭ, fiind, în multe cazurĭ, de **o mie la suta de leĭ.** Suma cu care a fost excrocat D. Sturdza de către aceștĭ cămătarĭ atinge suma de **opt-zecĭ de miĭ de leĭ.**

Destăĭnuirile D-sale sînt încă necomplecte. Astă-zĭ va continua dînd și numele altor bancherĭ de către carĭ a fost spoliat.

Nouĭ arestărĭ

Dezvăluirile făcute pînă acum de către D. locot. Sturdza, sînt destul de zdrobitoare pentru cămătariĭ Avramescu, Ciurcu, Weintraub, Nathan Mendel, Michalovicĭ și Zentler.

Gravitatea constă în faptul că D. Sturdza a fost escrocat pe cînd era minor, de oare-ce abĭa la 11 Iunie, anul curent, a împlinit aniĭ de majorat.

In baza acestor destăĭnuirĭ, D. prim-procuror Hamangiu, încă de aseară a dat ordin poliţieĭ **ca să aresteze pe cămătariĭ Nathan Mendel, Michalovicĭ și Weisblutt.**

Aceasta este a doua serie de arestărĭ, însă nu și ultima.

Alte dezvăluirĭ

D. locotenent Răceanu a făcut și D-sa destăĭnuirĭ senzaționale carĭ privesc pe bancherul I. Diaconescu din Capitală.

Acest spoliator îndrăzneț pentru o sumă de **16.000 leĭ,** a luat dobîndă de **78.000 leĭ pe an.**

Și baniĭ aceștia chĭar ĭ-a dat în două rîndurĭ, o dată 10.000 și altă dată 6000 de leĭ.

D. Răceanu a maĭ fost spoliat și de frațiĭ Avramescu cu sume considerabile.

Depunerile

In contra luĭ Zentler, care era să fie liberat erĭ dimineață, în urma destăĭnuirilor făcute de D. Sturdza **s'a dat mandat de arestare, în baza căruĭa cămătarul a fost trimis la Văcăreștĭ.**

Tot erĭ s'aŭ maĭ lansat mandate și în contra luĭ Weintraub și a fraților Avramescu, carĭ de asemenea aŭ fost transportațĭ la Văcăreștĭ.

Ordinul parchetuluĭ

Văzîndu-se că nicĭ pînă erĭ încă, bancheriĭ Ciurcu, Mărculescu și Goldenberg nu s'aŭ reîntors în Capitală, D. prim-procuror Hamangiu a telegrafiat parchetuluĭ de Prahova ca să **aresteze imediat pe Mărculescu,** care se auzise că se află în Ploĭeștĭ.

Procurorul de Prahova, răspunzînd că Mărculescu nu se află în Ploĭeștĭ, poliția de aicĭ a început să-l caute în Capitală, de oare-ce se crede că Mărculescu trebuĭe să fie ascuns în Bucureștĭ.

Seria a treia

De mîine saŭ de poĭmîine, cel mult, D-niĭ procurorĭ Hamangiu și Ionescu, carĭ lucrează cu multă energie în această afacere, vor începe cercetările uneĭ nouă se-

---

FOIȚA ZIARULUI „ADEVERUL"

45

PRIMEJDIE DE MOARTE

XXIX

Altă cursă

— Foarte bine. Contele zice că să-ĭ scriĭ un bilet, expunîndu-ĭ situațiunea și cerîndu-ĭ să trimeată cu acelaș mesager cîte-va vorbe, prin care să ateste că nu eștĭ Taras Borgensky și că ne-am înșelat.

Am putea atuncĭ să comparăm scrisoarea sa cu cea de aci și să aprofundăm lucrul înainte d'a vă duce ca prizonier în Rusia.

— Ințeleg, răspunse Gordon.

După ce se gîndi un moment, se puse jos, luă un condei, scrise cîte-va cuvinte cu scrierea luĭ mare de școlar.

Iĭ priviam scriind cu o neliniște crescîndă, maĭ curînd instinctivă de cît rațională.

Bănuelile mele se întemeĭară cînd surprinseĭ un schimb de privirĭ între amîndouĭ rușiĭ.

— Putețĭ să-mĭ dațĭ un plic? zise Gordon scriind mereŭ.

— Inainte de a închide scrisoarea, ne lăsațĭ cred ca să o citim?

— Firește!— răspunse Gordon care se opri de odată și le întinse hîrtia. — Nu o să fițĭ tocmaĭ bucuroșĭ de cuprinsul eĭ.

Bătrînul o luă și aplecîndu-se, îșĭ puse ochelariĭ și citi tare:

«Scumpe prietene, eŭ și Domnișoara am fost prinșĭ și ne aflăm acuma pe bordul unuĭ vapor rusesc.

«Poliția cea maĭ astuțĭoasă din lume, reprezentată printr'un imbecil numit Rudersdorf și un papavragiŭ bătrîn care face pe secretarul și pe interpretul, susțin că aș fi prințul Borgensky.

«Mulțămită aceșteĭ iluziunĭ, voiŭ fi expediat în Rusia, dacă însă nu voĭ dovedi eroarea.

«Eștĭ așa de bun ca să trimițĭ cu aducătorul cîte-va rîndurĭ, prin carĭ să le afirmĭ că aŭ pus mîna pe un Taras falș și...»

Scrisoarea se întrerupea aci.

— E tot ce trebuĭe, zise secretarul după ce traduse scrisoarea pentru Rudersdorf, care aprobă cu un semn.

Nu maĭ trebuĭe de cît să iscăleștĭ.

Inima-mĭ bătu cu violență cînd văzuĭ pe Gordon iscălind.

Simțeam o primejdie dar nu aveam puterea să intervin.

Eram învinsă, paralizată de o amețeală.

— Am adăugat un post-scriptum, zise Gordon.

«Nu e nevoĭe, cred, să-țĭ recomand ca să te păzeștĭ de a cădea în cursă ca mine. Blestemațiĭ aceștia sînt maĭ îndemînatecĭ de cît îțĭ închipueștĭ.»

Post-scriptum fu admis de asemenĭ. Gordon închise plicul si secretarul întinse mîna ca să-l ĭa.

De o dată primejdia îmĭ apăru, legăturile carĭ mă țineaŭ pe loc părea că se rupseseră și mă sculaĭ repede.

— Oprește-te! Nu da scrisoarea... Aceasta-ĭ cursa...

Celălat se repezi ca să zmulgă scrisoarea din mînile luĭ Gordon, dar acesta strînse degetele-ĭ viguroase și nu o lasă.

O băgă apoĭ în buzunar, făcînd bătrînuluĭ un semn din cap care părea că spune.

— Vin de-o ĭa.

— Nu înțelegĭ ce are să se întîmple, spuseĭ maĭ departe.

Il cunoștĭ pe Taras!

Indată ce va afla că eștĭ prizonier, are să vie să se predea el, ca să-te scape pe D-ta.

Oameniĭ ăștia știŭ bine asta și Kavanagh de asemenĭ.

Totul nu e de cît un complot urzit ca să poată pune mîna pe amicul nostru.

— Aĭ dreptate. Nu mă gîndĭam de loc, de și o bănuĭală analogă m'a făcut să scriŭ acest post-scriptum.

Și întorcîndu-se către Rudersdorf și secretarul săŭ zise:

— Făcețĭ cu mine tot ce voițĭ, Domnilor. Ducețĭ-mă unde vă place, dar nu vă pot servi de undiță.

Scoase scrisoarea din buzunar și o rupse în miĭ de bucățĭ.

XXX

Incercare de fugă

După o scurtă vorbire cu Rudersdorf, secretarul se întoarse către Gordon.

— Aĭ jucat scena asta în mod admirabil—zise cu polițeța sa ironică și prin gestul ce făcu mă cuprinse și pe mine în acest compliment,— de cît noĭ nu o putem accepta ca o dovadă convingătoare că nu eștĭ prințul Borgensky.

Sîntem obicĭnuițĭ cu aceste comediĭ și nu ne putem înșela cu ușurință.

Totușĭ, pentru a înlătura orĭ-ce umbră de îndoĭală, am fi fericițĭ să vă înlesnim pe cît se poate mijloacele de a ne demonstra identitatea D-voastră.

Dacă voițĭ să comunicațĭ cu orĭ-care altă persoană sigură...

— Nu vețĭ maĭ căpăta nicĭ o linie scrisă de mine, nicĭ o bucățică de hîrtie cu care să vă servițĭ în compluturile voastre.

— In cazul acesta, întemeindu-ne pe mărturisirile ce avem și pe onestitatea confrateluĭ nostru Barry Kavanagh, nu ne rămîne de cît să terminăm formalitățile cerute și să vă ducem în Rusia unde vețĭ fi tratat după cum va bine-voi țarul.

— Facețĭ ce voițĭ.

Rudersdorf luă documentul pe care-l citi de astă-dată de la un capăt pînă la celălalt fără întrerupere.

Cînd termină, făcu un semn omuluĭ care păzia la ușă.

Acesta înaintă cîțĭ-va pașiĭ și puse mîna pe umărul luĭ Gordon.

Fără nicĭ o rezistență, fără să zică nicĭ o vorbă, acesta se lăsă ca să fie dus.

Puțin îĭ maĭ păsa de ceea ce avea să i se întîmple.

Voiam să-l urmez, cînd Rudersdorf care se ridicase și stătea lîngă ușă, interveni.

— Cu D-ta n'am sfîrșit încă. Staĭ pe scaun.

Apucaĭ scaunul ce-mĭ împingea.

Cîte-va minute secretarul săŭ și el vorbiră într'un dialect pe care nu-l puteam înțelege; pe urmă veni spre mine și cu aceĭașĭ brutalitate îmĭ zise:

— Nu te maĭ preface că nu știĭ rusește.

— Rusească pe care o știŭ eŭ nu-ĭ aceea pe care o vorbeațĭ adineaorĭ, răspunseĭ franțuzește, după obiceĭul meŭ.

— Oh! dacă înțelegĭ franțuzește, putem să vorbim.

Aura Soltikoff te chĭamă?

— N'am auzit nicĭ odată pronunțîndu-se numele acesta!

— Ah! nu eștĭ născută la Kiew? zise aruncîndu-șĭ ochiĭ pe o foaĭe de hîrtie!

— Nu.

— Și n'aĭ nicĭ un act al D-tale?

— Nicĭ unul.

— Mereŭ aceeașĭ comedie,— murmură, ridicînd din umerĭ și uĭtîndu-se la secretarul săŭ.

O să-mĭ spuĭ de asemenĭ că nu locuĭeștĭ de aproape un an de zile sub acelaș acoperămînt cu prințul Borgensky?

— Ba nu, căcĭ e adevărat- răspunse cu mîndrie.

— Bine! Iată cel puțin o mărturisire

(Va urma)

riĭ de spoliatorĭ, carĭ sînt cu mult maĭ mizerabilĭ şi maĭ periculoşĭ de cît ceĭ cunoscuţĭ pînă acum.

Report.

Erĭ aŭ sosit în Bucureştĭ, venind din Sofia, treĭ-zecĭ şi unu de studenţĭ bulgarĭ, spre a vizita capitala Romînieĭ.

Oaspeţiĭ vor sta vre-o cîte-va zile în Bucureştĭ, apoĭ se vor reîntoarce direct la Sofia.

Erĭ s'a făcut o perchiziţie minuţioasă D-luĭ Niculescu, ginerele prevenituluĭ Florescu, domiciliat în strada 11 Iunie.

Nicĭ această perchiziţie n'a avut un rezultat satisfăcător.

Un noŭ scandal

Sechestrarea depeşilor caseĭ Georgi.—D. Arnould.—Intervenţia D-luĭ Ferrier.—Minciuna D-luĭ Chiru.—Plecarea în Rusia.—Ruşinea ţăreĭ.

Guvernul imunduluĭ Sturdza ţine desigur ca să se facă de rîs înaintea străinătăţeĭ. Avocatul caseĭ Georgi, D. Ferrier, a fost nevoit să plece în Rusia, la Reni, pentru a putea comunica cu clienţiĭ săĭ, de oare-ce direcţiunea telegrafelor a refuzat atît transmiterea depeşilor cît şi predarea celor sosite.

*

Iată faptele în toată goliciunea lor!

In ziua de *19 August*, D. Arnould, directorul societăţeĭ de gaz şi electricitate din Galaţĭ, a telegrafiat caseĭ sale următoarea telegramă:

Ministerul de interne anulat ceziunea, preveniţĭ avocatul, daţĭ ordin luĭ Botzan ca să ĭa măsurĭ.

In ziua tocmaĭ de *12 August*, D. Arnould a fost vestit că în conformitate cu art. 7 din legea telegrafo-poştală, depeşea nu poate fi transmisă la Paris.

In ziua de 20 August, D. Férrier sosind în Bucureştĭ, a trimes o telegramă caseĭ Georgi. Ne primind nicĭ un răspuns, D-sa telegrafiază din noŭ caseĭ în ziua de 21 dimineaţa şi tocmaĭ seara, direcţia telegrafelor îĭ comunică cum că depeşa s'a oprit.

*

D. Férrier, ntovărăşit de D. Disescu, avocatul Caseĭ Georgi, s'a prezintat la D. Chiru, care ĭ-a declarat că din eroare *depeşa n'a fost primită, iar în ceea ce priveşte vre-o telegramă din Paris,* nimic nu a sosit. *In seara zileĭ de 21, D. Férrier a primit din Paris o depeşă în care este întrebat dacă a primit* cele treĭ *depeşĭ? Depeşĭ dar se primise şi D. Férrier a fost minţit, —că nu s'a primit nimic.*

Neputînd corespunde din Romînia cu clienţiĭ săĭ, D. Férrier a fost nevoit să plece la Reni în Rusia, pentru a putea să telegrafieze Caseĭ Georgi. In acest interval, termenul de recurs înaintea Consiliuluĭ de miniştri a trecut, *aşa că guvernul azĭ poate fi acuzat de Casa Georgi că itenţionat ĭ-a sechestrat depeşele.*

*

In asemenea împrejurărĭ o intervenţiune diplomatică va trebui să se producă şi noĭ vom rămînea şi cu ruşinea de a fi o ţară sălbatecă şi cu dezonoarea de a face umile scuze Franţieĭ, orĭ a minţi, cum ştie să facă Dimitrie Sturdza.

*

Acestea sînt faptele. Vom reveni la ediţia III-a şi mîine vom infiera cum trebuĭe această purtare adevărat banditească.

Reporter.

ECOURI

A apărut: *Dobrogea şi gurile Dunăreĭ,* din punct de vedere fizic-militar şi politic-administrativ (text şi hartă), lucrare a D-luĭ D. Athanasie Napoleon din geniŭ, şi se găseşte de vînzare şi în sala de depeşĭ a *Adevĕruluĭ* cu preţul de leĭ 3.

A se citi în pagina a patra urmarea foiţeĭ de astă-zĭ PRIN CRIMĂ.

La Sala de Depeşĭ a „Adevĕruluĭ" aŭ sosit următoarele noutăţĭ:

Maurice Roullinat: Les Apparitions, leĭ 3.50
Oscar Méténier: L'Amour vaincu, leĭ 3.50
Edouard Delpit: Coeur deçu, leĭ 3.50.
Edouard Rod: Dernier Refuge, leĭ 3.50.
Georges Ohnet: L'Inutile richesse, leĭ 3.50.
Fritz Friedman: L'Empereur *Guillaume II* et la Révolution par en Haut *L'Affaire Kotze,* leĭ 3.50.
Gervais-Courtellemont: Mon voyage à la Mecque, leĭ 4.
Maurice Montégut: Le Geste, leĭ 3.50
Henri Mazel: La Synergie sociale, leĭ 4.
Yves Guyot: La Morale de la Concurrence, leĭ 1.
Victor Barrucand: Le Pain gratuit, leĭ 1.10.
B. Malon: La Morale Sociale, leĭ 3.50.
Réné Worms: Organisme et Société, leĭ 8.
Paul de Lilienfeld: La Pathologie Sociale, leĭ 8.

Pentru comandele din provincie să se adauge porto.

Tîrgul cerealelor

Brăila, 9 August 1896

Grîŭ	cant. 88090	gr. %k.—60³/₄	pr. 7.80	9.65
Secară	„ 60 v.	„ %k.	„ 7.60	
Orz	„ 2500	„ 56	„ 4.60	
Porumb	„ 7200	„ 59¹/₂—59³/₄	„ 5	5.05

Cereale sosite:

Pe apă: Grîŭ 57500, porumb 146000, secară 4000, orz 5900, naveta 3360.

Pe uscat: Grîŭ 115000, porumb 190000, secară 7500, orz 17200.

Marmorosch Blank & Comp.

DOSARUL ZILEI

Alaltă-erĭ un tren de persoane a deraliat în apropiere de staţia Salcea, de pe linia Roşiorĭ-Turnu Măgurele.

Din fericire nu s'a întîmplat nicĭ un accident de persoane.

*

Ni se denunţă că un pretins artist anume Orologa, care a dat zilele trecute o reprezentaţie la Dacia, în beneficiul incendiaţilor din Alexandria, după ce a încasat toţĭ baniĭ, a găsit de cuviinţă să nu de-a nicĭ un ban pentru nenorociţiĭ din Alexandria.

Ar trebui să se ĭa măsurĭ în contra acestuĭ domn, care a căutat să speculeze sentimentele de umanitate ale publiculuĭ.

Listă de subscripţie

In folosul incendiaţilor din Alexandria

Adevĕrul . . . . . . 100 leĭ
Prietena săracilor . 50 leĭ
Un filantrop scăpătat. 5 leĭ

EDITIA III

Ultime Informaţiunĭ

INTERIOARE

Interview cu D. Joseph Férrier, reprezentantul caseĭ Georgi

Zgomotul făcut de scrisoarea D-luĭ Férrier, prin care se plînge că toată corespondenţa telegrafică schimbată între D-sa şi Georgi, care se află la Vittel, ĭ-a fost reţinută de direcţiunea generală a telegrafelor noastre, ne-a făcut să delegăm pe unul din redactoriĭ noştri ca să intervieweze pe avocatul caseĭ Georgi.

D. Férrier e fratele D-luĭ Paul Férrier, vicepreşedintele Societăţeĭ oamenilor de litere din Paris.

Oprirea corespondenţeĭ

Intrebat asupra cauzeĭ care a îndemnat pe guvern să oprească corespondenţa sa telegrafică, D. Férrier a răspuns:

— Nu pot să-mĭ daŭ seamă de această măsură de rigoare. Ea e foarte vexatorie intereselor caseĭ pe care o reprezint. In urma avizuluĭ oficiuluĭ telegrafic din Bucureştĭ, prin care mi se făcea cunoscut că telegramele mele se află în depozit, m'am prezintat împreună cu D. avocat Disescu la directorul general al telegrafelor şi poştelor, căruĭa ĭ-am explicat că zilnic corespundem telegrafic, eŭ şi D. Arnould, cu Casa Georgi, pentru o sumă de o sută cincĭ-zecĭ pînă la două sută de leĭ şi că ne surprinde dispoziţiunea luată de direcţie de a se opri telegramele mele, carĭ nu coprind de cît cestiunĭ de afacerĭ.

Cuvîntul D-luĭ Chiru

D. director-general, — a zis D. Férrier — mĭ-a răspuns că *nicĭ o telegramă nu ni s'a reţinut din ordinul direcţiuneĭ* şi că n'a fost la mijloc **de cît nepriceperea unuĭ funcţionar.**

Acest răspuns ne-a satisfăcut oare-cum.

Am întrebat apoĭ pe directorul general dacă nu s'a primit la oficiŭ nicĭ o telegramă pe adresa mea. *D-sa mĭ-a afirmat că nu.* L'am rugat a doua oară să-mĭ afirme aceasta **pe cuvîntul săŭ de onoare şi D-sa a făcut-o.**

In urma aceseĭ întrevederĭ m'am retras.

Telegramele caseĭ Georgi

Iată şi textul telegramelor pe carĭ D. Georgi mi le-a adresat din Vittel:

Vittel, 22 *August, dimineaţa.— V'am adresat deja două depeşĭ fără răspuns şi am primit o singură depeşă de la D-v. azĭ, absolut nepricepută, cerîndu-ne să telegrafiăm răspunsul telegramelor necunoscute, privitor la onorarul avocatuluĭ, cerînd şi treĭ procurĭ, etc.*

Vittel, 22 *August, 10 ore şi 15 m.— V'am telegrafiat de treĭ orĭ, reclamaţĭ îndată depeşile biuroului central din Bucureştĭ care a telegrafiat administraţiuneĭ poştelor din Paris, că depeşile aŭ rămas în depozit la Bucureştĭ, neremise în virtutea art. 7 din convenţiunea telegrafică internaţională. Vedeţĭ pe avocatul nostru, faceţĭ reclamaţiune, de oare-ce depeşile sînt pur comerciale, redactate în termenĭ clarĭ şi toate acestea trebuĭe să fie rezultatul uneĭ erorĭ.*

In Rusia

— Ce aţĭ făcut în urma acestor telegrame primite de la D. Georgi?

— Am plecat la Galaţĭ şi de acĭ la Renĭ, de unde am comunicat cu clienţiĭ meĭ. *In Rusia am găsit maĭ multă libertate de cît în Romînia.*

Regret foarte mult aceasta.

La D. de Vermandois.

— Aţĭ cerut vr'o audienţă ministruluĭ de interne?

Da, voĭ fi primit azĭ. In acelaş timp m'am dus la Sinaia şi am cumunicat cazul D-luĭ de Vermandois, însărcinatul de afacerĭ al Franţeĭ, care s'a arătat foarte surprins de aceasta. D-sa a şi expus atuncĭ oficial cazul unuĭ membru din cabinet aflat la Sinaia. Sosind aseară în Bucureştĭ, D. de Vermandois m'a înştiinţat că azĭ va avea o întrevedere oficială cu D. ministru de interne ad-interim.

Transferarea concesiuneĭ

Trecînd la o altă ordine de ideĭ, redactorul nostru a întrebat pe D. Ferrier:

Intr'un interview al D-luĭ Arnould, publicat într'un ziar din Capitală, se spune că transferarea concesiuneĭ acordate caseĭ Georgi, asupra societăţeĭ pentru iluminare cu electricitate, vi s'a făgăduit de *toată lumea.*

Pe cine desemnează prin această frază directorul companieĭ de gaz?

— Nu pot răspunde la această întrebare: **Vă afirm însă că toţĭ, toată lumea, într'un cuvînt ne-aŭ făgăduit transferarea** care a fost anulată de către ministrul de interne.

Alte amănunte în această privinţă nu vă pot da.

Clauzele neexecutate

— Procurorul general în raportul săŭ, şi cu deosebire în pasagiul citat în decizia ministerială privitoare la anularea transferăreĭ, spune că maĭ multe clauze ale contractuluĭ nu aŭ fost executate. Carĭ sînt aceste clauze?

— Nu le cunosc. Ar fi de dorit ca D. procuror-general, cînd ne acuză, să specifice pentru a vedea şi noĭ care e vina ce ni se atribuĭe.

Termenul de recurs

— Dar în sfîrşit, maĭ întreb, pentru ce credeţĭ că guvernul a oprit corespondenţa telegrafică?

— Nu pot afirma nimic, dar cred că *în interesul de a face să treacă termenul de recurs la consiliul de miniştri în contra deciziuneĭ ministruluĭ de interne.*

Nişte simple telegrame, cuprinzînd esclusiv cestiunĭ de afacerĭ, nu putea provoca această măsură, şi îmĭ închipuiesc că spuind într'una din telegrame: „mă voĭ duce la Corfu", unde casa ce reprezint are de asemenĭ afacerĭ, n'am adus nicĭ o ameninţare siguranţeĭ statuluĭ romîn.

Cred însă, că în urma reclamaţiuneĭ pe cale oficială, ni se va recunoaşte dreptul de recurs, de oare-ce prin împedecarea corespondenţeĭ telegrafice am fost puşĭ în imposibilitate de a avea instrucţiunĭ precise de la Georgi în această afacere.

D. Férrier s'a întreţinut apoĭ cu redactorul nostru asupra cestiuneĭ transferăreĭ exprimîndu-şĭ mirarea de a o vedea anulată.

Cămătariĭ daţĭ pe mîna justiţieĭ, aleargă în toate părţile ca să capete protecţiunĭ. Aşa, eĭ aŭ alergat la avocaţiĭ, carĭ aparţin partiduluĭ liberal şi în acelaş timp aŭ angajat şi avocaţĭ conservatorĭ. Cu acest chip, eĭ cred a putea să îmblînzească şi pe guvern şi în acelaş timp a modera şi glasul preseĭ conservatoare.

La 8 Octombrie se va ţine în Bucureştĭ un noŭ concurs pentru acordarea concesiunilor de farmaciĭ.

Acest concurs s'a amînat pînă ocum de maĭ multe orĭ din cauza favorurilor de carĭ se bucură uniĭ din farmaciştiĭ carĭ ţin farmaciĭ în mod provizoriŭ.

Colectiviştiĭ inteligenţĭ sînt furioşĭ pe guvern, care a făcut prostia să dea naştere noului scandal Ferrier-Georgi. Eĭ nu se jenează a critica foarte aspru această purtare, care pe lîngă că-ĭ arbitrară şi ne pune în rîndul ţărilor sălbatice, dar este de natură a face noui şi inutile încurcăturĭ guvernuluĭ şi partiduluĭ liberal.

D. N. Ionescu, primarul oraşuluĭ Brăila, a venit în Bucureştĭ, pentru a transa cu ministrul domeniilor chestiunea terenuluĭ, pe unde urmează să treacă linia tramvaiuluĭ electric între Brăila şi lacul Sărat.

Tot-odată, primarul Brăileĭ va cere aprobarea ministeruluĭ de interne, pentru maĭ multe lucrărĭ de înfrumseţare a oraşuluĭ.

Afacerea cămătarilor

Pentru astă-zĭ sînt citaţĭ la parchet cămătariĭ Nathan Mendel, Mihalovicĭ şi Weisbluth, carĭ probabil vor fi arestaţĭ.

In sarcina acestora s'a descoperit maĭ multe escrocheriĭ săvîrşite în contra minorilor.

*

Cămătarul Weintraub, care fusese arestat, a fost pus aseară în libertate, în urma unor noui declaraţiĭ făcute de D. Sturdza, care îl confundase cu Weisbluthĭ.

*

D. Sturdza va continua astă-zĭ să destăinuiască toate escrocheriile suferite din partea maĭ multor cămătarĭ din Bucureştĭ.

Sîntem informaţĭ că o persoană cu oare-care influenţă a fost plătită acum cît-va timp cu cincĭ sute de leĭ, pentru a obţine ca Şabechi şi Olga Lăţescu să-şĭ facă osînda la penitenciarul Văcăreştĭ.

După eliberarea luĭ Şabechi însă, Olga Lăţescu a fost transportată la Plătăreştĭ, deşi prin mandatul de arestare se desemna Văcăreştiĭ ca loc de osîndă.

Această transferare, se zice că s'ar datori D-luĭ Şabechi-tatăl.

Cu începere de erĭ, Banca Naţională a luat hotărîrea de a nu maĭ scompta nicĭ o poliţă care ar fi girată de vre-un cămătar.

Erĭ D. Darăscu, judecător de instrucţie, a făcut o descindere la casa de bancă Staehli et Comp., şi a constatat că în adevăr Petrescu, autorul furtuluĭ de la finance, a plătit acolo o sumă de 1000 leĭ.

Afacerea cămătarilor care pasionează atît de mult publicul, se crede că va fi adusă în discuţia celuĭ maĭ apropiat consiliŭ de miniştri.

Este vorba de a se decide despre situaţia cămătarilor carĭ aŭ escrocat pe majorĭ şi cărora justiţia nu are ce le face, nefiind o lege contra uzureĭ. Se crede că vinovaţiĭ vor fi expulzaţĭ.

Archondarul mănăstireĭ Căldăruşanĭ face cea maĭ neruşinată speculă cu hrana destinată vizitatorilor aceleĭ mănăstirĭ.

Dacă i se plăteşte, archondarul le dă să mănînce, iar dacă nu, spune că nu are nimic, făcîndu-ĭ să sufere de foame ceasurĭ întregĭ.

Acelaşĭ lucru se petrece şi cu finul pentru caĭ.

Crimă îngrozitoare

O crimă din cele maĭ îngrozitoare s'a săvîrşit alaltă-erĭ noapte în Buzăŭ.

In strada Unirea, în apropriere de una din barierele oraşuluĭ, locuĭa maĭ de mult timp, într'o casă mică, o familie modestă, compusă din patru inşĭ.

Eraŭ doĭ părinţĭ bătrînĭ, o fată în vîrstă de vr'o 19 anĭ şi un băĭat de 12 anĭ.

Crima

Alaltă-seară, părinţiĭ acestor copiĭ se duseseră într'un sat în apropiere de Buzăŭ, la o rudă a lor, lăsînd casa în paza copiilor. Peste noapte însă, pe cînd băĭatul şi fata dormiaŭ, doĭ indivizĭ travestiţĭ, pătrund în casă stricînd uşa şi se năpustiră asupra copiilor. Răŭ făcătoriĭ eraŭ înarmaţĭ cu cuţite şi în cîte-va minute aŭ lăsat în casă două cadavre.

Reîntoarcerea părinţilor

A doua zi de dimineaţă, bătrîniĭ se reîntoarseră acasă.

Işĭ poate orĭ-cine închipui groaza de care aŭ fost cuprinşĭ aceştĭ nenorociţĭ părinţĭ, cînd intrînd în casă, aŭ găsit cadavrele copiilor lor, întinse pe pămînt, în mijlocul uneĭ bălţĭ de sînge. In faţa aceşteĭ priveliştĭ sinistre, ambiĭ aŭ leşinat şi nu şi-aŭ putut veni în fire de cît foarte tîrziŭ.

Emoţiunea în oraş

Tot oraşul este într'o complectă fierbere, în urma acestuĭ odios asasinat.

Fie-care e mirat de faptul cum a putut să se săvîrşească o asemenea crimă, fără ca agenţiĭ însărcinaţĭ cu siguranţa publică să prindă de veste.

Sezizarea parchetuluĭ

Imediat ce crima a fost descoperită, a sosit la faţa loculuĭ parchetul, poliţia şi o mulţime de lume.

Fata care se numeşte Anica, a fost lovită cu cuţitul în cap şi în coasta stîngă. Băĭatul a fost lovit numaĭ în cap, unde avea patru loviturĭ.

La locul crimeĭ s'a găsit şi un cuţit de care s'aŭ servit criminaliĭ.

Mobilul crimeĭ este încă necunoscut.

Parchetul a luat cele maĭ severe măsurĭ pentru descoperirea criminalilor.

Astă-zĭ la ora 9 a. m. parchetul a arestat pe cămătarul *Iosef Adania,* **domiciliat în Str. Negru-Vodă. Făcîndu-se descindere acasă s'a găsit maĭ multe poliţe în alb şi maĭ multe obiecte de valoare carĭ toate aŭ fost confiscate.**

In acest moment D. procuror Ionescu a plecat în oraş pentru a face descinderĭ la maĭ mulţĭ cămătarĭ, unde crede că se vor maĭ găsi de asemenea poliţe în alb.

In potriva cămătarilor Mărculescu şi Avramescu s'aŭ găsit multe acte compromiţătoare.

Ultima oră

Nouĭ arestărĭ

La cămătarul Iozef Adamia, care a fost astă-zĭ arestat, s'aŭ găsit 50 de poliţe iscălite de maĭ mulţĭ funcţionarĭ, maĭ toţĭ minorĭ.

*

Parchetul a fost astă-zĭ sezizat de o nouă afacere senzaţională, care a întrecut pe toate celel'alte de pînă acum.

Prinţul Brîncoveanu a fost excrocat cu 2 zile înainte de descoperirea afacereĭ cămătarilor de către aşa zisul bancher Guttmann, de la care împrumutînd suma de treĭ-zecĭ de miĭ de leĭ, a dat în contră-le poliţe în valoare de treĭ sute de miĭ de leĭ.

*

In acest moment se sigilează casele de fier ale pretinşilor bancherĭ Guttman şi David Solomon.

*

Samsarul Nathan Mendel care urma să fie astă-zĭ arestat, a dispărut astă noapte din Capitală.

*

Cămătariĭ Zentler şi Mihalovicĭ, aŭ fost trimişĭ de către D. procuror Ionescu în instrucţie la D. judecător de instrucţie Dărescu.

*

Locotenentul Sturdza a complectat astă-zĭ destăinuirile în privinţa escrocheriilor, a căror victimă a fost.

*

In numărul viitor vom da toate amănuntele asupra acestor arestărĭ şi a acelor carĭ vor maĭ urma în cursul zileĭ.

ULTIME TELEGRAME

ST.-PETERSBURG, 13 August. — Ţarul şi Ţarina aŭ plecat, la ora un-spre-zece dimineaţa, de la Peterhoff la Viena, via Varşovia.

ST.-PETERSBURG, 13 August.—Marele duce Alexis Alexandrowicĭ a plecat la Sevastopol, să inspecteze flota de pe marea Neagră.

ROMA, 13 August.—*Opinione* îndeamnă ţara să aştepte în linişte şi într'un mod demn, liberarea prizonierilor din Abisinia. Negociările vor dura mult timp. Ţara ar prefera să renunţe la liberarea prizonierilor, de cît să plătească o despăgubire de războiŭ. Dacă Menelik vrea o despăgubire, să vie să-şĭ o ĭa de la Roma.

ZANZIBAR, 13 August.—Sultanul a murit. Unchiul luĭ Said-Kalid s'a proclamat Sultan. E temere că vor fi turburărĭ.

CETTIGNE, 13 August.—Se anunţă cu siguranţă că regele Serbieĭ va vizita pe principele Nicolae la sfîrşitul luĭ Octombrie. Va fi însoţit de generalul Franossovicĭ, ministrul de războiŭ.

CUTIA CU SCRISORI

D-lor I. Dimovich et C-o., Loco.

Prin aceasta, vă rog a primi mulţumirile mele pentru serviciul ce mĭ-aţĭ făcut, îndemnîndu-mă de a cumpăra de la D-v. o Casă de fier sistem „Ratner", de oare-ce cu ocaziunea spargereĭ ce am suferit în noaptea de 11 (23) curent, Casa de fier „Ratner", de calitate B No. 2, ce mĭ-aţĭ furnizat, a rezistat pe deplin încercărilor spărgătorilor, ast-fel că o sumă maĭ însemnată ce a fost într'însa a fost scăpată.

Drept recunoştinţă, voiŭ recomanda Cassele D-voastre printre cunoscuţiĭ meĭ.

Vă salut cu toată stima,

Simon Weissman, *str. Bărăţieĭ, 9.*

Bucureştĭ, 14 (26) August, 1896.

FOIȚA ZIARULUI «ADEVĔRUL

114

PRIN CRIMA

PARTEA A TREIA

FRATE ȘI SORĂ

I

Salomé

— Ah! făcu Genevieva, cu o nouă flacără în ochĭ.

Eliza continuă:

Pe la miezul nopțeĭ, cînd se întoarseră acasă, D-șoara era pe moarte!

Credeam că îșĭ va da sufletul curînd-curînd.

Cu toate astea, a scăpat cu viață!...

Puterea tinerețeĭ, după cum vezĭ, o făcuse să triumfe!...

Ce crezĭ, puțin lucru e să fiĭ tînăr?...

Dar în timpul celor patru lunĭ carĭ aŭ urmat, ochiĭ D-șoareĭ Sabina eraŭ ca două isvoare...

Plîngea de dimineață pînă seara, maĭ cu seamă cînd Doamna nu era acasă.

Ea-șĭ petrecea zilele și nopțile în micul pavilion din grădină și nimic nu o putea zmulge disperăreĭ ce o cuprinsese.

Dar după o trecere de patru lunĭ tocmaĭ, mă pomenesc că într'o bună dimineață totul se schimbă!

D-șoara Sabina nu maĭ plîngea, ba, din potrivă, rîdea de fie-ce lucru.

Ișĭ aruncase rochia de doliŭ și era fericită! Oh! da, fericită!...

— Cum? făcu Genevieva uĭmită.

Nu cum-va aĭurezĭ?... Ce s'a petrecut oare?...

— Nu știŭ, nu pot spune nimic, dar ceea-ce v'am povestit e curatul adevăr!...

— Și Doamna de Terrenoire, ce atitudine luase dînsa?

— Ah! ea nu se schimbase de loc; îmĭ părea tot așa de tristă, maĭ tristă poate, chiar de cum era maĭ nainte.

— Nu înțeleg nimic, cugeta Genevieva.

Dar numaĭ de cît urmă:

— Cum aŭ părăsit ele «Casa de Familie?»

— D. Louis Berthier a vîndut stabilimentul fără a le preveni măcar, ĭar noul proprietar s'a instalat pe negîndite și fără să anunțe pe bĭetele femeĭ.

Această persoană a rugat pur și simplu pe D-nele Terrenoire să-ĭ cedeze locul...

Iată totul!...

— Și ele aŭ fost, așa dar, azvîrlite pe stradă...

— Da, cum țĭ-am spus.

— Ah! Dumnezeule, rosti Genevieva, dar asta e înspăĭmîntător!...

Și ce aŭ devenit?

— Nu știŭ.

Am vrut să le urmez, dar D-na de Terrenoire n'a primit.

Eraŭ însă foarte liniștite, căcĭ odată ce aveaŭ bijuteriĭ cu dînsele, nu puteaŭ duce nicĭ o lipsă.

Genevieva Berthier nu răspunse.

— Și după aceasta, zise dînsa după cîte-va clipe de gîndire, n'aĭ maĭ auzit vorbindu-se despre dînsele?

— De loc.

— Nu le-aĭ întîlnit cum-va?

— Nicĭ odată.

Genevieva se ridică și mulțumi Elizeĭ.

Nu maĭ avea ce să afle de la dînsa.

Cînd se văzu singură, se puse să cugete serios la cele ce i se povestise.

Oare e cu putință ca Sabina, cu caracterul eĭ cunoscut, să uĭte așa de grabnic pe Mihaĭ?

Se poate oare ca uneĭ disperărĭ excesiv de abundentă în lacrimĭ, să-ĭ urmeze o asemenea fericire?

— Ca un fulger, ideĭa următoare trecu prin creĭerul Genevieveĭ:

Nu cum-va Sabina o fi văzut pe Mihaĭ? Dar dacă prin forța hazarduluĭ, o fi căpătat siguranța ce căpătase și Edith... siguranța că mult adoratul eĭ logodnic nu murise?

D-șoara Berthier nu îndrăzni să se oprească la această ideĭe.

Din potrivă, ea îșĭ zise:

— Ce nebună sînt!...

Dacă Mihaĭ trăĭește, cum se poate admite că el, de și în viață, nu scrie nimic alor săĭ, că nu-șĭ amintește nicĭ de mine și nicĭ de ĭubita luĭ mamă?

Toată noaptea nu putu să închidă ochiĭ.

Apoĭ, față cu luciditatea ce ĭaŭ lucrurile în tăcere și insomnie, Genevieva căzu din noŭ pe gîndurĭ:

Dacă Sabina o fi crezut pe mătușă-mea moartă și pe mine într'o mănăstire, cum, dealtmintrelea toată lumea continuă să creadă, și cum maĭ adineaurĭ am auzit și pe Eliza spunîndu-mĭ?...

Și ideile astea ea le întoarse, le suci, le învîrti în miĭ și miĭ de chipurĭ, le examină, căută să le pătrundă cu puterea inteligențeĭ, — inteligență care, la dînsa, ar fi putut egala ghicirea gîndurilor.

Aceste ore aŭ fost, neîndoĭelnic, cele maĭ dureroase din viața sa.

Cîte-o-dată lua drept ceva adevărat visul Editheĭ cu privire la existența luĭ Mihaĭ; nu trecea mult însă, și aceasta îĭ părea o monstruozitate și îșĭ punea toate puterile să alunge din spiritul săŭ această speranță care năștea, se mărea, o copleșea...

Dimineața, cum se sculă, îșĭ puse haĭnele, reflectă încă puțin și porni din noŭ la D. Thibaut-Gauthier.

Il știa foarte matinal.

Notarul era deja în odaĭa de lucru.

Și fiind-că dînsul se mira de o asemenea vizită, ea îĭ vorbi despre chinurile ce o muncise toată noaptea și despre strania schimbare ce aflase că s'ar fi produs în spiritul Sabineĭ.

— Ascultă, îĭ zise dînsa, am în D-ta o nemărginită încredere; te rog să mă ajuțĭ.

— Ce pot să-țĭ fac eŭ?

— Mĭ-aĭ spus erĭ că prieteniĭ luĭ Mihaĭ aŭ văzut pe acesta pe patul mortuar, că l-aŭ pipăit, că l-aŭ recunoscut...

— Da, acesta-ĭ adevărul.

— Printre aceștĭ prietenĭ te număraĭ și D-ta?

— Nicĭ vorbă.

Am văzut pe acest sărman, pe acest nenorocit copil, întins, fără viață, înaintea mea!...

Ah! era oribil!... Ce spectacol, Dumnezeule!... Ce spectacol!...

Par'că 'l văd încă!...

— Și 'l-aĭ recunoscut într'un chip desăvîrșit, aĭ constatat D-ta însuțĭ că acel cadavru era al luĭ Mihaĭ Berthier, vărul meŭ?

D. Tibaut-Gauthier era să răspundă.

De o dată însă, gura 'ĭ rămase închisă, ochiĭ 'ĭ se măriră, silaba începută muri pe buze.

Genevieva tresări pînă în adîncul inimeĭ.

— Dumnezeule puternic! aĭbĭ milă!... șopti ea încet.

Apoĭ, adresîndu-se luĭ Gauthier:

— Vorbește! Te rog, vorbește!

Și orĭ-ce mĭ-aĭ spune, orĭ-ce mĭ-aĭ destăĭnui, în mine îșĭ va găsi mormîntul.

— Eĭ bine, mă gîndesc la un detaliŭ care nu m'a izbit pînă acum.

— Care?

— Cadavrul pe care l-am văzut, pe care l-am atins, pe care l-am pipăit, avea forma, haĭnele, talia, părul luĭ Mihaĭ Berthier; dar...

Rămase pe gîndurĭ.

— Dar?... făcu ea cu o voce limpede.

Cel-l'alt continuă:

— ... avea fața prăpădită, sfîșiată de crengile arborilor, în sfîrșit nu se putea cunoaște!....

(Va urma)

Proprietar, CONST. MILLE

Tipografia ziaruluĭ „Adevĕrul“ Pasagiul Bănceĭ Naționale